

MS en het Coronavirus

Mensen met MS behoren tot de mogelijke risicogroep voor het Coronavirus. Dat betekent niet dat de kans om de infectie te krijgen groter is, maar wel dat de verschijnselen ernstiger kunnen verlopen dan bij mensen zonder MS. Dat geldt in het bijzonder voor mensen die MS-remmende medicijnen gebruiken.

Het voorkómen van een besmetting is daarom het allerbelangrijkste waarbij afwegingen worden gemaakt tussen het risico op infectie en het risico op MS-activiteit. Om uzelf zo goed mogelijk te beschermen, adviseren we u om de landelijke adviezen strikt op te volgen.

Voor mensen die één van de onderstaande MS-remmende medicijnen gebruiken, geldt op dit moment het volgende advies:

Interferon-beta (Avonex, Betaferon, Rebif, Plegridy) en Glatirameer-acetaat (Copaxone, Mylan)

Deze medicijnen werken wel via het afweersysteem, maar dat blijft hoogstwaarschijnlijk genoeg werkzaam om virussen te kunnen bestrijden. Het is dus onwaarschijnlijk dat de risico's voor u verhoogd zijn. We adviseren deze medicijnen gewoon door te gebruiken. U hoeft geen andere voorzorgsmaatregelen te nemen dan de algemene bevolking, zoals die te vinden zijn op de website van de overheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2020/03/12/nieuwe-maatregelen-tegen-verspreiding-coronavirus-in-nederland>). Bij koorts zijn geen specifieke maatregelen nodig anders dan die voor de rest van de bevolking gelden.

Teriflunomide (Aubagio) en Dimethylfumaraat (Tecfidera)

Het is niet uitgesloten dat risico's verhoogd zijn als u een van deze medicijnen gebruikt én daarbij een verlaagd aantal witte bloedcellen heeft. Deze witte bloedcellen worden al standaard bepaald bij het periodieke bloedonderzoek dat bij u wordt gedaan.

U heeft een normaal aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $\geq 0,8$)

Uw afweersysteem blijft waarschijnlijk genoeg werkzaam om virussen te kunnen bestrijden. Het is dus onwaarschijnlijk dat de risico's verhoogd zijn. We adviseren deze medicijnen gewoon door te gebruiken. U hoeft geen andere voorzorgsmaatregelen te nemen dan de algemene bevolking, zoals die te vinden zijn op de website van de overheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2020/03/12/nieuwe-maatregelen-tegen-verspreiding-coronavirus-in-nederland>). Bij koorts zijn geen specifieke maatregelen nodig anders dan die voor de rest van de bevolking gelden.

U heeft een verlaagd aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $< 0,8$)

Een tijdelijke lagere dosering van uw medicijn kunnen we overwegen. Het is meestal niet nodig de medicijnen helemaal te stoppen. Zonder overleg stoppen kan leiden tot een opvlamming van de MS. Neem contact op met de MS verpleegkundige voor overleg en advies op maat. Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

U weet deze 'lymfocyten waarde' niet

Kijk dit na via uw 'MijnJBZ' (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>), onder 'dossier', 'uitslagen'. Neem contact op met de MS verpleegkundige wanneer dit niet lukt. Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

Fingolimod (Gilenya)

Het is niet uitgesloten dat risico's verhoogd zijn als u dit medicijn gebruikt én daarbij een sterk verlaagd aantal witte bloedcellen heeft. Deze witte bloedcellen worden al standaard bepaald bij het periodieke bloedonderzoek dat bij u wordt gedaan.

U heeft een normaal of licht verlaagd aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $\geq 0,5$)

Uw afweersysteem blijft waarschijnlijk genoeg werkzaam om virussen te kunnen bestrijden. Het is dus onwaarschijnlijk dat de risico's verhoogd zijn. We adviseren het medicijn gewoon door te gebruiken. U hoeft geen andere voorzorgsmaatregelen te nemen dan de algemene bevolking, zoals die te vinden zijn op de website van de overheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2020/03/12/nieuwe-maatregelen-tegen-verspreiding-coronavirus-in-nederland>). Bij koorts zijn geen specifieke maatregelen nodig anders dan die voor de rest van de bevolking gelden. We willen het wel graag van u horen wanneer u koorts krijgt.

U heeft een sterk verlaagd aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $< 0,5$)

Een tijdelijke lagere dosering van uw medicijn kan worden overwogen. Het is meestal niet nodig de medicatie helemaal te stoppen. Zonder overleg stoppen kan leiden tot een opvlaming van de MS. Neem contact op met de MS verpleegkundige voor overleg en advies op maat. Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

U weet deze 'lymfocyten waarde' niet

Kijk dit na via uw 'MijnJBZ' (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>), onder 'dossier', 'uitslagen'. Neem contact op met de MS verpleegkundige wanneer dit niet lukt. Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

Natalizumab (Tysabri)

Dit medicijn werkt wel via het afweersysteem, maar dat blijft waarschijnlijk genoeg werkzaam om virussen te kunnen bestrijden. Het is dus onwaarschijnlijk dat de risico's verhoogd zijn. Daarom adviseren we dit medicijn te blijven gebruiken. U hoeft geen andere voorzorgsmaatregelen te nemen dan de algemene bevolking, zoals die te vinden zijn op de website van de overheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2020/03/12/nieuwe-maatregelen-tegen-verspreiding-coronavirus-in-nederland>). Bij koorts zijn geen specifieke maatregelen nodig anders dan die voor de rest van de bevolking gelden. We willen het wel graag van u horen wanneer u koorts krijgt.

Ocrelizumab (Ocrevus)

We denken dat dit medicijn het afweersysteem zo onderdrukt dat er mogelijk een verhoogde kans bestaat om geïnfecteerd te geraken met het Corona virus. Ook bestaat daarbij de kans dat een eventuele infectie een ernstiger beloop kent.

Het is waarschijnlijk dat een volgende kuur enige tijd uitgesteld kan worden, zonder dat het gunstige effect op de MS verdwijnt. Om risico's te verkleinen en bezoeken aan het ziekenhuis te beperken, adviseren we de volgende gift met tenminste 1 maand uit te stellen.

Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

Cladribine (Mavenclad) en Alemtuzumab (Lemtrada)

Het is niet uitgesloten dat risico's verhoogd zijn wanneer u dit medicijn gebruikt, met name als u daarbij een verlaagd aantal witte bloedcellen heeft. Het is vaak mogelijk een volgende kuur enige tijd uit te stellen, zonder dat het effect op de MS verdwijnt. Daarom zal een volgende gift vermoedelijk worden uitgesteld. Neem contact op voor een advies op maat.

U heeft een normaal aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $\geq 0,8$)

Uw afweersysteem blijft waarschijnlijk genoeg werkzaam om virussen te kunnen bestrijden. Het is dus onwaarschijnlijk dat de risico's verhoogd zijn. U hoeft geen andere voorzorgsmaatregelen te nemen dan de algemene bevolking, zoals die te vinden zijn op de website van de overheid

(<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2020/03/12/nieuwe-maatregelen-tegen-verspreiding-coronavirus-in-nederland>). Bij koorts zijn geen specifieke maatregelen nodig anders dan die voor de rest van de bevolking gelden. We willen het wel graag van u horen wanneer u koorts krijgt.

U heeft een verlaagd aantal witte bloedcellen in de bloedbaan (lymfocyten $< 0,8$)

Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

U weet deze 'lymfocyten waarde' niet

Kijk dit na via uw 'MijnJBZ' (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>), onder 'dossier', 'uitslagen'. Neem contact op met de MS verpleegkundige wanneer dit niet lukt. Neem bij koorts direct contact op met MS verpleegkundige, uw neuroloog of uw huisarts.

Voor mensen die gaan starten met MS-remmende medicijnen bekijken we individueel of we de behandeling direct kunnen starten of beter tijdelijk kunnen uitstellen.

Dit document is opgesteld op basis van de actuele inzichten en kan (zelfs dagelijks) aangepast worden op basis van de nieuwste ontwikkelingen rondom het Coronavirus.

Code COR-007